

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 3. aprila 1902.

Štev. 14.

† Kardinal dr. Jakob Missia.

Umril je v ponedeljek dné 24. sušca t. l. ob 1/2. uri zjutraj nenadoma eden najboljših, najuglednejših sinov slovenskega národa, njega eminenca, kardinal dr. Jakob Missia, knez in nadškof goriški. Bolehal je dalje časa na srčni bolezni, a ravno zadnji dan pred smrtjo počutil se je še prav dobro.

Kardinal Jakob Missia se je rodil na Moti pri Sv. Križu blizu Ljutomera na Štajerskem dné 30. junija 1838 v priprosti pošteni kmetški hiši. Šolal se je večinoma v Gradcu; v duhovnika je bil posvečen dné 30. maja 1863 v Rimu, kamor je bil poslan od graškega kneza in škofa. Bil je jako izobražen duhovnik ter je deloval v pastirstvu in drugih duhovskih poslih v Gradcu, kjer je z besedo in peresom zagovarjal pravice katoliške cerkve in duhovščine. Svoje temeljite in neizpodbitne razprave je objavljaval pod izmišljenim imenom, a vsebina ga je izdajala.

Dné 14. junija 1884 je bil imenovan ter 10. novembra istega leta potrjen za kneza in škofa ljubljanskega. V škofa je bil posvečen dné 7. decembra v Gradcu in 14. istega meseca je zasedel škofjski sedež v Ljubljani. Po smrti prerano umrlega kneza in nadškofa goriškega, Alojzija Zorna, je bil Missia imenovan na njegovo mesto dné 12. decembra 1897. Dné 24. marca 1898 je bil potrjen kot tak od rimske stolice in 22. maja 1898 je zasedel knez nadškofjski sedež v Gorici.

Ne dolgo potem, namreč 17. junija 1899, je bil povišan in razglašen za rimskega kardinala, kar je bilo v čast ne le njemu, ampak tudi goriški cerkvi, katero je vladal, in slovenskemu národu, iz katerega je prišel tako odličen duhovnik.

V svojih nagovorih in opominih priporočal je visoki pokojnik duhovščini in ljudstvu krščansko edinost, ki naj jih vodi do srečnega cilja. Goriškim Slovincem je razširil službo božjo v domačem jeziku. Kar je spoznal kot dobro in pravično, branil je z vso svojo močjo ter se ni dal premakniti. Delovanje pokojnega kardinala je bilo neumorno, mnogostransko in vplivno. O njem se bo še dolgo

govorilo. Znano je, da ga je zelo visoko čislal naš cesar in da je ravno na njegovo željo šel v Gorico in postal kardinal rimske cerkve. Neopazen ostane njegov spomin zlasti v ljubljanski in goriški škofiji, kjer si je za ljudstvo in za duhovno življenje pridobil nemisljivih zaslug. Bil je duhovnikom voditelj, pomočnik in prijatelj; vernikom dostopen in prijazen, plemenit značaj ob vsaki priliki. Spoštoval je mnenje vsakogar, a za se je bil stalen in odločen v svojih nazorih. Goriškim Slovincem je bil prijazen in pravičen ter vnet za njih prava, njih duševno in gmotno blaginjo.

Rajnik je bolehal za srčno hibo; pred božičnimi prazniki ga je bilo enkrat hudo napadlo, tako da so se bali za njegovo življenje. Pozneje so se napadi ponavljali, a bili so lahki. V nedeljo dné 23. sušca je bil nj. eminenca ves dan nenavadno vesel, je še maševal in hotel tudi sam imeti opravila velikega tedna. Zvečer je še pisal do 10. ure, potem pa šel h počitku. Okoli polnoči se je pojavil hud srčni napad. Sestra križarka, ki mu je po noči po zdravnikovem naročilu stregla, je prihitela takoj na pomoč, in ko je videla nevarno stanje, je poklicala domačo družino. Dvorni kapelan mu je nemudoma podelil sv. zakramente za umirajočee. Nato je bolnik še parkrat izdihnil in mirno zatisnil oči za vedno ob 1/2. uri, držeč v desnici mrtvaško svečo, katero si je dva dni prej sam prinesel k postelji, v levici pa križ s svetinjami. Ko je papež izvedel o kardinalovi smrti, vskliknil je: „Umril je svet mož!“

Za glavnega dediča je kardinal postavil deško semenišče v Gorici. Ker je na svoje stroške dal prenoviti svojo škofjsko palačo, je zapuščina skromna. Pogreb je bil v sredo dné 2. aprila na sveto Goro. Pokojniku naj sveti večna luč!

Nad strankami??

„Če pa uradnik že mora imeti svoje politično mnenje — to rečem glasno, da se po tem naj ravnajo vsi uradniki — tega mnenja nikakor ne sme kazati v uradu in nikakor ne sme agitatorično nastopati v zasebnem življenju. V narodnih in političnih zadevah morajo biti nepristranski ne le ministri, marveč vsi uradniki do zadnjega praktikanta.“ — Ko človek bere take besede, bi skoraj mislil, da ni — v Avstriji! Kako lepo se glasijo,

kako prav bratsko in krščansko, in kar je nekaj posebnega, izgovorjene so odločno, tako, da se ti kar zdi, kakor bi slišal tudi še nadaljevanje: „Gorje pa onemu praktikantu in onim uradnikom, ki bi se drznili kazati svoje politično in národno mnenje bodisi v uradu ali pa v zasebnem življenju!“ In vendar, — kakšna prevara, kdor bi tako sodil? Minister pač govori prav lepó; mogoče, da minister tudi tako hoče — pa kaj pomaga, ko ga uradniki nočejo niti poslušati niti odgovoriti — in kaj pomaga beseda, prazna beseda, dokler ne postane resnica? Ko bi gospod minister poskrbel tudi za to, da bi tudi ministri in tudi vsi uradniki do zadnjega praktikanta v političnih in národnih rečeh res bili „nepristranski“, hvaležni bi mu bili vsi, ki trpijo pod krivičnim strankarstvom premnogih uradnikov, posebno pa bi slovenski rod na Koroškem z veseljem pozdravljaj g. ministra kot moža rešitelja in branitelja krivično zatiranih. A gosp. minister govori, on ukazuje — uradniki pa delajo po svojem, ne meneč se za ukaze ministrove, in tem bolj ko ima kak uradnik svoje (sev nemško) politično mnenje, in tem bolj ko ga kaže v uradu in v zasebnem življenju, tem hitreje stopa korak za korakom višje — samo da je dovolj previden.

Dà, g. minister govori, uradniki in oblastva pa delajo po svojem, in so pristranski in krivični v političnih in národnih zadevah. To vemo in čutimo pred vsem mi koroški Slovenci. V dokaz oglejmo si borbo za št.-Jakobsko šolo pred 30. leti in danes.

Dné 28. junija 1878 je št.-Jakobski krajni šolski svet zahteval, naj je na št.-Jakobski šoli učni jezik slovenski. Okrajni šolski svet je to zahtevo odklonil dné 15. avgusta 1878. Dné 26. oktobra 1880 se je krajni šolski svet obrnil z isto zahtevo na deželni šolski svet, ki je prošnjo sevé tudi odklonil z odlokom dné 13. junija 1881, češ: „Zdajna (nemško-slovenska) šola ima namen (!) otroke priučiti obema deželima jezika (!). Ta uravnava se je že skoz 10 let dobro obnesla in pametni del prebivalstva jo odobrava (!). S tem, da bi se nemški poučevalo samo v višjih treh letih, bi se v pouku nemščine na veliko škodo (??) ljudstva ne moglo nič doseči, ker so otroci zadnjih dveh let čez leto oproščeni. Ko bi se upeljal slovenski učni jezik,

Vesela velikanoč.

(Poslovenil Rožan.)

Po ozki, z mahom poraščeni stezi je šel na veliko soboto leta 1820. starejši gospod, glavo nagnjeno na prsi. Premišljeval je, da je že lepa vrsta let minula, odkar lepega kraja ni več videl, in vsedel se je na širok kamen, da se spočije.

Dolgo je tako zamišljen sedel. Spominjal se je na krasna mlada leta, katera je tukaj preživel. In zdaj prihaja, da bi se potolažil, da bi ostal, da bi našel. Ali bo našel, kar išče?

Grozna misel mu šine po glavi. Kaj pa, če ne živi več? Tako premišljeva, sedi in ne zapazi, da gre mimo njega bosa dekle, z vrčem v roki. Za trenutek se vzdrami in gleda za dekletom. „Ali bi jo vprašal“, mislil je. Konečno se je osrečil in dekle nagovoril.

„Ali ste tukaj doma?“ vprašal je „in mi bi mogla kaj povedati?“ Ustrašeno dekle je obstalo, zakaj prej tujca ni bilo zapazilo. A takoj je odgovorilo: „Nisem in tudi nikogar ne poznam.“ In šlo je naprej z veselo pesmico na ustih.

„To sem veliko zvedel“ mislil je. „Počakam tukaj pri studencu, da bo prišel kdo drug.“ In ni čakal dolgo. Videl je prihajati ženo z bremenom suhih vej na rami. Ta me ne bo taka zavrnila, kot ono dekle, je mislil. Starka je vrgla breme raz sebe in šla k studencu pit. Od druge strani je videl prihajati drugo ženo s posodo v roki. Opazoval ju je.

„Pojdi, le pojdi, Anka, posodiš mi vrč; hočem piti,“ rekla je starka. „Rada vam posodim“ odgo-

govori dekle in ji poda vrč. „Danes pa niste dolgo hodili, Dvorka.“

„A saj veš, kako je zdaj. Pregarjal me je logar, morala sem se skriti in čakati, da je odšel. Sem že toliko let tukaj in kaj takega se ne spominjam, pa tako hudobnega logarja tudi še nisimo imeli. Škoda rajnega Jožefa, ta je bil dober. Nabrali smo si drv, stelje in vsega iz gozda, mogli smo delati, kar smo hoteli, in gosposka vendar ni ubožala. Ta-le pa, če koga dobi v gozdu, mora že srečen biti, da odnese zdrave ude.“

„Je res, Dvorka, dober je bil, Bog mu daj nebesa!“ In začela je jokati.

„No molči,“ tolažila jo je Dvorka; „ti ne ne moreš tožiti. Imaš za to pridnega sina, ki skrbi za te.“

„Ah da“ vzdihnila je Anka. „Fant je priden. Moja nesreča je bila polna, ko sem oslepela in nisem več mogla toliko zanj storiti. A dobro se uči! Ko bi ga tako Jožef videl.“

„Ne spominjaj nanj, saj veš, da ni več med živimi,“ odgovorila je Dvorka.

„Kam je prišel, nihče ne ve. Imajo ga za mrtvega, a jaz vendar upam, da bo prišel enkrat srečen dan, dan svidenja. Vsak dan molim zanj. K materi Božji se zatekam v svojih nadlogah in težavah. Ona edina me krepča in jaz bom vedno upala, da Jožef živi. Če sama ne bom dočkala, saj moj sin naj bi ga spoznal. On edini more vse poravnati.“

„Bog daj“ rekla je Dvorka, „da bi še dočkala tega veselja. Tvoja usoda je prehuda. Pa zaupaj v Boga. A moram že iti,“ končala je svoj govor „otroci pridejo lačni iz šole. Z Bogom!“

PODLISTEK.

Velikonočni pozdravi.

(Slovenskemu Korotanu pošilja: Franjo Neubauer.)

IV.

Tamburaškemu društvu: „Bisernica“.

Zapela vam je támburica, In narod sluša glase divne,
Vi na njo ste zasvirali, Zamaknjen sluša in zavzet,
Vedrili, jasnili ste lica, Prevzet od njih moči je skrivne
In srca ste odpirali. In srka vase zvokov med.

In globlje, globlje glasi mili Ah, pesem, godba! Kdo nikoli
V srcá so dno prodirali Okusil tvoje ni slasti!
In v srcih upe so budili, Komú pregnala nisi bóli,
Ki tužni so umirali. Prignala mu solzé v oči?!

In zdaj so upi spet zbuženi, Kogá še nisi ti razvnela
Da glas slovanske godbe ni Za sveto in pravično stvar?
Zamrl še v zemlji zapuščeni Kogá navdušila za dela
In stiskani od vseh strani. Junaška nisi še nikdár?!

Le glási godba se slovanska,
Osvoji vsako si srcé,
Da lepa zemlja korotanska
Res biser naše bo zemljé!

V.

Hrvat — Slovenec — brata!

Med nas postavili so zid, Zadivljeni zagledali
Ki loči naj nas brate, Obraze smo poznate,
Ki naj očem zapira vid, In mi smo se zavedali,
Na bratske griče, trate. Da našli tam smo — brate!

Nešteto ločil nas je let, In mi več ne poznamo mej,
A mi smo ga podrli, Nobene več zapreke!
In v rodnih bratov širni svet, Slovenec in Hrvat odslej
Smo željno se ozrli. Sta brata si — na veke!

moral bi se preurediti učni red (kako strašno delo!), vse dozrajne učne knjige bi se morale zavreči in kupiti nove, kar bi pouzročilo veliko stroškov (!). Nobeden otrok bi se ne mogel naučiti nemškega jezika, ne mogel bi prestopiti v kako drugo ljudsko šolo, v kako višjo šolo pa bi že čisto ne mogel priti (??)“.

Proti tej razsodbi se je krajni šolski svet dne 30. maja 1882 pritožil na ministerstvo, katero je pritožbo v rešitev oddalo deželnemu šolskemu svetu; ta je sev dne 11. julija 1882 zahtevalo šolskega sveta kratkoma zopet zavrgel. Krajni šolski svet je zopet rekuriral na ministerstvo, ki je pa priziv odklonilo s tem, da „krajni šolski svet v tej zadevi do priziva niti pravice nima (!)“. Sedaj je krajni šolski svet začel zopet od začetka. Dne 8. decembra 1883 je pri okrajnem šolskem svetu vnovič vložil prošnjo za slovenski učni jezik; prošnjo je krajni šolski svet odklonil dne 6. marca 1884. Dne 10. januarja 1886 je krajni šolski svet prosil deželni šolski svet, naj mesto čisto nemškega berila vpelje „slovensko berilo in slovnico.“ Tudi to prošnjo je deželni šolski svet zavrnil. Ker je šolski svet šent-Jakobski uvidel, da sam ne opravi ničesar, je skupno s krajnim šolskim svetom v Pečnici in v Podgorji in z občino Št. Jakob dne 9. junija 1887 na deželni šolski svet ponovil prošnjo za slovenski učni jezik, in je to prošnjo dne 22. aprila 1888 urgiral. Dne 14. maja 1888 je prišel odgovor, da prošnje sedaj še ne morejo rešiti, ker je prej potrebnih še nekaj poizvedeb — treba je namreč bilo nagnovarjati ljudi, da naj odstopijo od slovenske šole. Šolski svet v Ledenicah se je res dal pregovoriti; tudi nekaj Št. Jakobčanov se je izreklo za nemško šolo. Nato je deželni šolski svet dne 9. julija 1888 odklonil prošnjo št.-Jakobskega šolskega sveta. Ker se je pa ta zopet pritožil na ministerstvo, so med tem časom raztrgali občino Rožek v občino Rožek in občino Št. Jakob, tako da je ministerstvo dne 28. dec. 1888 zgornji priziv zavrnilo, „ker one občine, ki je priziv naredila, več ni.“

Toda občina Št. Jakob ni odjenjala. Dne 30. junija 1889 je vložila na deželni šolski svet novo prošnjo za slovenski učni jezik na št.-Jakobski šoli. Sedaj je deželni šolski svet začel drugače. Ukazal je okrajnemu glavarju, naj popraša posamezne stariše, kakšno šolo hočejo imeti. Dne 20. novembra 1889 je bilo napovedano to popraševanje. Izmed 298 posestnikov jih je prišlo 154, in od teh jih je 135 glasovalo za slovensko šolo, za nemško pa samo 19; tem so prišli še onih 44, ki so ostali doma. Dne 25. maja 1890 je na to deželni šolski svet odgovoril na prošnjo občine in rekel, da prošnji ne more ustreči, ker „je deželni odbor, ki tudi šolo vzdržuje, proti slovenskemu učnemu jeziku.“ Že dne 27. junija 1890 se je občina Št. Jakob proti temu odloku pritožila pri ministerstvu, kateri priziv pa je okrajni šolski svet zavrnil, ker menda ni bil pravilno sestavljen. Dne 4. februarja 1891 ga je občina zopet vložila, a ga je 15. februarja istega leta še enkrat dobila nazaj. Takoj 23. februarja je občina priziv odposlala v tretjič — in sedaj še le, dne 15. januarja 1892, tedaj po skoraj 14. letih je ministerstvo z odlokom št. 2363 ustreglo prošnji ter za šent-Jakobsko petrazredno šolo dovolilo slovenski učni jezik.

Skoraj 14 let, reci štirnajst let se je šent-Jakobska občina borila za slovensko šolo; celih 12 prošenj, oziroma prizivov, deloma od krajnega šolskega sveta, deloma od občine je bilo treba, in povrh še popraševanje starišev. Tedaj: večina starišev, občina in krajni šolski svet: vsi so prosili za slovensko šolo — oni uradniki in ona oblastva in tudi ono ministerstvo, ki bi po besedah g. ministerskega predsednika imelo biti nepristransko, t. j. nad strankami, — pa je slovenskim šent-Jakobčanom do malega 14 let pridrževalo slovensko šolo!

Tako je bilo pred 20 do 30. leti, poreče ministerski predsednik, tedaj še jaz nisem bil gospodar; sedaj, ko ukazujem in gospodarim jaz, pa mora vse drugače biti, vse nepristransko, vse pravično. Ali res? To bi pa bilo res nekaj novega, nekaj čisto posebnega. Poglejmo tedaj!

Dne 6. decembra 1900 so bile v Št. Jakobu v Rožu občinske volitve. Ker si je posojilnica kupila svoj lastni dom, ker so si udje naše mlekarne riž, kavo in drugo naročevali skupno iz Trsta; ker je pridno agitiral znani učitelj Korl, se je na enkrat v Št. Jakobu, v sredi med samimi Slovenci, pokazala nemčurska stranka, ki je skušala Slovence vreči ter priti do krmila. A spodletelo jim je, tako popolnoma spodletelo, da niti golaž, niti črno vino in še čokolad ni prav nič pomagal. Jeza huda — kako jo ohladiti? Že vemo! Občine nismo mogli podreti, pa zaletimo se v šolo — in: „die windische Hochburg zittert an allen Ecken und Enden“, tako je trobental naš nasprotni agitator po nemških časnikih. In res, kar štiri prošnje, podpisane od moških in od žensk, od „Grossgrundbesiczerjev“ in od gostačev (a ne mislite, da jih je bilo bogve koliko; vseh vkup samo 109), tedaj štiri prošnje za „utrakvistično šolo“ so korajžno primahale v Celovec na vrata deželnega šolskega sveta.

Ko je o tem izvedel krajni šolski svet šent-Jakobski, je soglasno sklenil, proti razdelitvi šole, kakor tudi proti temu, da bi se šola izpremenila v nemško-slovensko šolo, vložiti priziv ter deželnemu šolskemu svetu pojasniti, od kod je vsa gonja proti slovenski šoli. Krajnemu šolskemu svetu se je vsled soglasnega sklepa občinskega odbora pridružila tudi občina — a deželni šolski svet se ni zmenil niti za občino, niti za krajni šolski svet; videl je samo podpise na prošnji za „utrakvistično šolo“ ter je okrajnemu šolskemu svetu naročil, naj popraša posamezne stariše, kakšno šolo hočejo imeti. Popraševanje je bilo že dne 21. maja 1901. Glasovati so smeli le davkoplačevalci in pa oni stariši, ki imajo otroke za šolo. Od 299 glasov jih je bilo 91 za utrakvistično šolo (35 za utrakvistično šolo vnetih jih ni imelo pravice glasovati); 95 jih je bilo za slovensko šolo; 113 jih ni prišlo glasovati in so se, kakor je naznanjalo povabilo na glasovanju, šteli za slovensko šolo, tako da je za slovensko šolo bilo 208 glasov, za nemško pa samo 91. Kljub temu pa je deželni šolski svet v seji dne 20. nov. 1901 št. 2139 določil: „Št. Jakobska ljudska šola se razdeli v slovensko in v slovensko-nemško šolo. Da se šola razdeli po volji posamnih starišev, naj okrajni šolski svet od zastopnikov šole obiskajočih otrok poizve, ali bodo njihovi otroci obiskovali slovensko, ali pa slovensko-nemško šolo . . .“

Ker deželni šolski svet proti tej odredbi niti priziva na ministerstvo ni pripustil, sta občina in krajni šolski svet št.-Jakobski priziv oddala naravnost na ministerstvo, ob enem pa tudi deželni šolski svet prosila, naj z ukazano razdelitvijo in s popraševanjem počaka vsaj tako dolgo, da bode ministerstvo spregovorilo zadnjo besedo. Pa že dne 14. dec. 1901 je prišel odgovor (deželni šolski svet 6. dec. 1901, št. 3670): „Deželni šolski svet se ni odločil, ustreči pritožbi krajnega šolskega sveta proti razdelitvi št.-Jakobske 5razredne šole. Proti temu odloku ima krajni šolski svet pravico pritožiti se na c. kr. učno ministerstvo“. Ob enem bil je takoj od okrajnega šolskega sveta odposlan g. Fr. Woschitz, nadučitelj v Domačalah in ud okrajnega šolskega sveta, da naj nemudoma izvrši popraševanje starišev, ali hočejo svoje otroke dati v nemško, ali pa v slovensko šolo. (Kako nepristransko (?) je pri tem ravnal g. nadučitelj, o tem poročamo še natančneje).

Krajni šolski svet se je proti tej odredbi nemudoma, že dne 22. decembra 1901 zopet pritožil na ministerstvo in je dne 6. jan. 1902 vložil pri okrajnem šolskem svetu pritožbo proti strankarskemu postopanju g. Woschitza pri popraševanju starišev. Prej že je šla posebna deputacija k gosp. deželnemu predsedniku, da mu je natančno razložila vso našo šolsko zadevo. G. deželni predsednik se je deputaciji izrazil: „Sie haben das »ius prius possidentis«; ohne zwingenden Grund kann und wird ihnen die slovenische Schule nicht genommen werden; t. j. »Vi imate do šole predpravo prvega lastnika in šola vam brez nujnega uzroka ne more biti in vam ne bode vzeta.« Sevč: beseda bi že bila; g. deželni predsednik je govoril, kakor govori pravica: deželni šolski svet pa je odločil **pristransko** in naravnost krivično, kakor bi oblastva v narodnih in političnih zadevah nepristranske države po besedah pl. dr. Koerberja ne smela odločevati.

Ministerstvo našega priziva do sedaj še ni rešilo, dasi smo ga prvokrat oddali že sredi meseca novembra 1901. Le toliko vemo, da je deželni šolski svet, ki je šolo hotel imeti razdeljeno že začetkom l. 1902., sporočil onim starišem, ki so svoje otroke oglasili za nemško šolo, naj si za to leto še kupijo zdajne slovenske šolske knjige, ker vsled priziva krajnega šolskega sveta in občine št.-Jakobske na ministerstvo, šole ne more že kar hitro razdeliti. »I' mōcht' bol, ober i' kon nit'« — kaj ne?

In kaj je cele zgodbe nauk? Ena sama prošnja (vse štiri zaporedoma oddane prošnje se morajo šteti za eno samo, ker so bile oddane ena za drugo, ne da bi bila prejšnja že rešena), tedaj ena sama prošnja za nemško šolo, katero je podpisalo 109 strank (od teh pa jih je blizu 30 preklicalo svoj podpis, veliko pa jih ni bilo opravičenih podpisati se, ker nimajo ne otrok za šolo in tudi ne plačujejo nobenega davka), imela je v dobrem polletu toliko uspeha, kakor pa 12 prošenj za slovensko šolo v dobrih 15. letih!

Prej je deželni šolski svet preosnovno šole odklonil s tem, da se je utrakvistična šola že skoz deset let dobro obnesla in da jo pametni del

„Zdravi bodite, z Bogom“ in žene ste šli narazen. „Tedaj za mrtvega me imajo!“ In premišljeval je, kaj naj stori. Izdati se ni hotel takoj. Ni pa dolgo premišljeval, vstal in šel je naravnost za slepo ženo. Pa kako se je ustrašil, ko je videl, da gre v skalo, v kateri so bile izklesane duri, in ki je bila prej votlini podobna, kot človeškemu stanovalju. Ves potrj je obstal. — Tako tedaj uboga živi in jaz ji nisem mogel pomagati! Tako se je tedaj uboga vlekla skoz življenje, brez tolažbe, brez pomoči, brez svojega moža. Kako grozno življenje! In jaz sem ji bil v sili vzlet. Prišli so vojaki, me po noči odpeljali, bilo je ravno veliko soboto, pripeljali nekam v mesto, vtaknili v vojaško obleko in moral sem v vojsko, moral na tuje kraje, da sam ne vem kam. In ko je prišla velika noč, kako me je srce bolelo, kako sem se spominjal na njo, ki je bila le kratak čas moja žena. Tako je minulo 30 let. Zvedel sem od doma, da je moja dobra žena umrla. Ni umrla, vidim jo. Vendar bomo enkrat obhajali skupaj veselo veliko noč, po tako dolgem križevem potu, po tolikem žalostnem trpljenju. In moja draga Ančika ni vedela, kar se je z menoj zgodilo. Gotovo, da je zame molila in se pri vstajenju vsako leto spominjala svojega Jožefa. „Uboga, uboga,“ tožil je. Hotel je vstopiti, a je bil tako ganjen, trepetal je na celem telesu in ni mogel niti besedice spregovoriti. „Počakam še,“ rekel je sam pri sebi. „To je prenašlo.“

Za trenutek se je osrčil in stopil v votlino. Nagel hlad, mokrota in tema so mu za trenutek udarili v obraz, a ni se obotavljal in šel dalje.

V tem se je slišal glas: „Kdo je in kaj želi? Tujec je prišel, čutim to.“ Jožef ni odgovoril.

„Dobro vem, če tudi sem slepa, da je nekdo vstopil. Slišala sem korake okoli mojega stanovanja.“

Čestokrat se je prigodilo, da so ljudje prihajali, obiskavši ta kraj, in prosili za posodo, da bi se iz studenca napili. Tako je tudi danes uboga mislila, da nekdo prihaja prosit za posodo. Vzela je tedaj steklenico in jo je podajala Jožefu z besedami: „Želite si posodo, tukaj jo imate.“

Pristopila je bližje in Jožef ji je pogledal v obraz. „Ah da, da, to je ona.“ mislil je. Obraz je bil še sedaj lep, a bilo je v njem videti sledove trpljenja.

„Zahvalim, nočem piti,“ je konečno rekel. „Dovolite, da se tukaj malo spočijem.“ Zdaj pa ni vedel, kako bi začel in ji vse povedal.

„Dobro, ljubi gospod, z veseljem vas sprejemem, vsedite se.“

V teh besedah je bilo toliko ljubeznivosti, da je Jože tudi v tem spoznal svojo Ano. Šele zdaj je pogledal okoli sebe in videl, kako čisto je vse.

„Bil sem radoveden, kdo tukaj stanuje in vstopil sem,“ opravičeval se je malo pozneje Jožef. „Kako dolgo stanujete že tukaj?“

„Že več kot dvajset let.“

„Več kot dvajset let?“ ponavlja Jožef. „In zakaj ne stanujete v vasi v kakšni bajtici?“

„Ljubi gospod, morala bi dolgo pripovedovati in dolgočasilo bi vas poslušati. Sem tukaj radi bede.“

„Radi bede?“ ponovil je Jože. „In kako se je to zgodilo?“

„Bom vam tedaj povedala, a prosim vas, ko vam ne bo dopadlo, povejte in bom nehala. Ne morem na vašem obrazu videti, ali se vam dopade ali ne, ker sem slepa. Prosim tedaj, le povejte in

neham. Služila sem v gradu pri oskrbniku. Bila sem mlado in kakor so mi ljudje rekali, lepo dekle. In veste, dekle, sirota, brez starišev in prijateljev.“ Obmolnila je.

„Le naprej, le naprej.“ vskliknil je Jožef nestržno.

„Zaljubljen sem v me logar, mlad, lep, jako lep mladeneč. Rada, jako rada sva se imela. Dekleta v gradu mi ga pa niso privoščila. In zavist je bila še večja, ko me je logar peljal k oltarju. Upeljal me je v svojo hišico in bila sem najbolj srečno bitje na svetu. In najino veselje je še zrastle. Čutila sem se mater. Kako ljubeznivo me je gledal moj mož, kako rad je hitel iz gozda k meni; bil je dober človek, ta moj Jožek.“ Starka je utihnila. Žatosten spomin jo je obšel, srce se ji je napolnilo z novo bolečino.

„Le naprej, pripovedujte!“ prosil je tujec.

„Neko noč sem se zbudila. Slišala sem vpitje, klicanje svojega moža; bala sem se, da so morda tatje vlomili v hišo. Na celem telesu sem trepetala, a ne vedela, kaj začeti. Konečno je vse utihnilo in ko sem prišla v možovo sobo, kjer je spal, videla sem duri odprte in moža proč. Proč je bil in ni se več vrnil.“ In starka je začela žalostno vzdihovati in jokati. „Kaj se je z njim zgodilo, nihče ne ve. Ali ga je zadela kaka nesreča, ali so ga tatje odpeljali, ubili in kam zagreblili ali vrgli v vodo, ne vem. Pozneje je prišel nov logar in morala sem se izseliti. Nihče se me ni usmilil. Prejšnja nevoščljivost se je nad menoj maščevala tudi v nesreči. Pregarjali so me z mojim otrokom, nihče nam ni dal ne skorje kruha. Jokala sem se dan in noč, da sem od joka oslepel. Konečno se

prebivalstva odobrava. — Sedanja slovenska šola se je pa tudi že skozi 10 let obnesla dobro in pametni del prebivalstva jo tudi odobrava (dokaz: glasovanje, krajni šolski svet in občina) — a isti deželni šolski svet jo proti vsej pameti in pravici in proti volji postavnih zastopnikov občine raztrga v dve šoli!! V prid slovenske šole pripravili učni red kajpak je pretežno — v prid nemški šoli se menda pa sam naredi? Prej bi bilo predrago pripraviti šolo, ker bi si otroci v začetku leta mesto nemških knjig, morali kupiti slovenske; sedaj bi pa ne bilo drago v sredi leta k že kupljenim slovenskim knjigam kupiti še nemške! Prej je za slovensko šolo prosil krajni šolski svet in občina in velika večina starišev — pa ni šlo; — sedaj pa je prosilo okoli 80 strank proti volji večine starišev (208 proti 91) in proti občini in proti krajnemu šolskemu svetu — in deželni šolski svet jim je takoj ustregel!

O ti čudna in neumljiva vzvišenost oblastev in uradnikov nad vse stranke, kdo te more umeti in kdo verovati, da si resnica, ne pa le prazen strah, o katerem pravijo, da je okrog in okrog votel, od znotraj ga pa nič ni! — Upamo pa, da, če tudi deželni šolski svet v Celovcu ni hotel se ravnati po naročilu g. ministerskega predsednika, da bode vsaj ministerstvo samo delalo tako, kakor je govorilo, in da bode nepristransko rešilo priziv vrlega šolskega sveta in občine Št. Jakob v Rožu.

Dopisi.

Djekše. (Še nekaj o uimi.) Kakor sem že poročal, je nevihta ne le lepe gozdove do cela podrla, ampak tudi hiše zelo poškodovale. Pri neki leseni hiši, ki je bila iz dve pedi debelih, med seboj posebno vtrjenih tramov narejena, je vihar premaknil stene, da so čisto pošev stale, streha pa je kar potlačena. Neki kmet je ravno oves omlatil: veter je streho vdrl in ves oves se je razpršil. Drugemu je pa veter celi kup žita pred hišo nanosil. Debele in dolge žagance je na sto korakov daleč odneslo. Ko so ljudje že sumili, da pride nevihta, so naproti prišli otrokom iz šole prihajajočim. Pa prišli so na kakih dvajset korakov naproti, in niso mogli do njih; ostati so morali pri hišah, kjer so imeli zavetje. Ena hiša ima eno nadstropje; pa vihar je odnesel zunanje stopnice; morali so strop predreti, da so spuščali otroke po vrvi v spodnjo sobo. Neki hlapec je šel v hlev, ki je od hiše kakih 30 stopinj oddaljen, nazaj ga pa veter ni pustil. Po vseh štirih po tleh lazeč in z rokami in nogami se vpirajoč je celo uro potreboval, da je prišel do hiše nazaj. Iz tega se vidi, kako strašno moč ima vihar. Ljudje so se strahu poskrili v kleti, in so tam trepetaje ostali dva do tri dni budeči in brez jedi. Živina je po hlevih radi lakote in žeje kar tulila. Nihče se ni upal stopiti na prsto. Mislili so, da se bliža sodnji dan. Na velikonočno nedeljo smo zopet imeli močen vihar, ki je po več krajih zopet napravil občutno škodo.

Grebinj. (Čestitka.) Ker je naš občesploštvani, umirovljeni zdravnik g. Herzog na Marijin dan dné 25. sušca osemdeseto leto doživel, ga je izvolila občina za častnega tržana radi njegovih

me je usmilila uboga beračica in ta me je z otrokom vzela k sebi. Delila je z menoj ubogajmo. V kratkem je pa umrla. Zdaj sem se že sprijaznila s svojo usodo. Moj sin dela, živi me in skrbi za me. Imam veselje z njim.

„Kaj pa bi rekli, ko bi se vaš Jožef naenkrat povrnil; ali bi ga spoznali?“

„Ah, dragi gospod, kako bi ga ne poznala. Molim zanj, vem, da me ni izdajsko zapustil, le nesreča ga je zadela. Tukajšnji gozd je velik in samo skalovje, morda so ga nekam vrgli ali ubili.“

Zdaj se Jože ni mogel več premagati. Rekel je: „Kaj pa, če rečem: Jaz sem Jožef, Ančika moja, katerega si zgubila. Prišel sem, da te poiščem, potolažim, in vselej pri tebi ostanem.“

„Jože! — Ančika!“ in po dolgem času sta se z jokom zopet objela.

Ko sta se nekoliko pomirila, pripovedoval je tudi Jože o svoji dogodbi in med tem se je povrnil tudi sin.

Obhajali so po dolgih letih veselo vstajenje Gospodovo in veselo veliko noč. In vsako leto vodi Jožef svojo slepo ženo v cerkev, oba klečita pri grobu Kristusovem in hvalita Boga, da je končal njena trpljenja polno pot in trpljenje spremenil v veselo svidenje.

Jožef je prinesel iz tujine precej premoženja, katero si je prihranil, tako da jim ničesar ne primanjkuje. Sin se je dobro oženil in dela svojim starišem veselje. Vodi svoje od starosti sključene stariše k vstajenju in plačuje jim ljubezen s hvaležnostjo. Vsak ga zato ljubi in v celem kraju spoštuje.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

zdravniških zaslug in njegovega blagega srca. Predvečer njegovega rojstnega dneva mu je napravila požarna bramba bakljado, kar je sicer osivelega pa še čilega in čvrstega gospoda jako razveselilo.

Grebinj. (Požara.) Opolnoči od petka do sobote pred cvetno nedeljo je pri nas gorelo na dveh krajih. V Grebinju je nekdo kupil dva voza sena, je naložil in je hotel drugi dan domu odpeljati. Opolnoči pa je začelo seno na enem vozu goreti. K sreči je to nočni čuvaj zapazil in sklical ljudi, da so začeli gasiti. Nevarnost je bila velika, da se vnamejo tudi strehe; ko bi se to zgodilo, pogorel bi bil celi trg, ker je streha tik strehe; tudi cerkev bi bila pogorela. Takemu ognju pa ne bi bila kos naša požarna bramba, ki je sedaj zopet v redu pod poveljništvom našega vrlega župana. Ljudje so voz izpeljali z gorečim senom na travnik, kjer teče potok, in so ogenj srečno pogasili. Ko je še seno gorelo na vozu, je začela goreti na vshodni strani od nas na hribu stoječa lesena s slamo krita bajta. Ker je pot proti bajti slaba in zelo strma, in tam ni vode izvan malega studenca, ni bilo upanja, da bi mogla požarna bramba kaj pomagati. Lesena bajta je do tal pogorela, v hlevu pa je poginilo: dva para volov, dva konja, nekaj mladih voličkov in prašičev. Goveda so rjavela, da se je do nas slišalo. Obleka, pohišna oprava in kmetijsko orodje jim je do cela zgorelo. Ubogi ljudje! Ne ve se natanko, kako je ogenj nastal. Sklepati pa se sme, da je ista zlobna roka seno zažgala in tudi bajto, ker je ta le četrt ure od nas oddaljena. Želeti bi bilo, da bi prišli na sled zločincu.

Prevalje. (Krvavi pretep.) Med popoldansko službo božjo sta se v hudi jezi pričkala Reismüllerjev hlapec in Kolarjev sin iz Barbarske struge — zaradi verižice za uro. Zadnji potegne nož ter ga zasadi svojemu nasprotniku v hrbet. Gospodar hitro pelje svojega hlapca k zdravniku, ki je izjavil, da je rana 3 do 4 cm globoka. Osmi dan navrh pa je hlapec umrl. Komisija je izjavila, da je rana bila 11 cm globoka.

Prevalje. (Detomor.) V petek dné 21. marca t. l. so našli na tukajšnjem kolodvoru tri dni staro dete na stranišču. Na skrivnem je bilo tja položeno — umorjeno. Brezsrčno mater iščejo. — Dodatno se poroča: Kakor se ravnokar sliši, so nečloveško mater že zasačili. Morilka je gdéna. O. B., na Lešah pri Prevaljah, rojena Ljubljanka. Poroča se, da je že v Ljubljani v zaporu.

Fara pri Prevaljah. (Cerkveno petje.) Petje, katero bi dičilo in na katero bi bila lahko ponosna vsaka stolnica, slišali smo velikonočno nedeljo pri slovesni sv. maši. Zbor, obstoječ iz gospe Steinebach, gospe Wieser in Remšak, gospodov dr. Herbst, Wieser in Krebs in dveh šolarjev, pel je v resnici izborno. Zvoneči tenor in močni, polni bas sta bila popolnoma kos svoje nalogi. Krasno je pela ofertorij gdéna Remšak. Upamo, da bomo imeli še večkrat priliko, slišati res pravo cerkveno petje. Edini nedostatek je bil, da se ofertorij ni vzel iz nedeljske maše; potem bi bili imeli petje v strogo cecilijanskem duhu. S—

Novičar.

Na Koroškem.

Boj za Celje. Nemci so začeli na celi vrsti strasten boj zoper slovenske vsporednice v Celju. Ker se jim je izjalovila zvita nakana, da s pomočjo Stürgkhove resolucije odstranijo iz Celja skromne slovenske paralelke, so kar iz sebe. Tedaj par slovenskih vsporednic je tako nevarnih „mogočnemu“ nemškemu narodu, da radi njih napovedujejo najostrejši boj vladi, in da na svojih shodih kličejo na pomoč nebo in peklo! V Celovcu sta to storila na shodu dné 24. marca „velika“ Nemca Dobernik in Lemiš, ki sta Celovčanom vezala stare otrobe in sevé hujskala zoper „klerikalce“. No, zoper te so Celovčani itak že dosti „nabrušeni“. Dr. Lemiš je še posebej jáhal nemško-radikalno kljuse in poudarjal, da: „Heil dem deutschen Fürstengeschlechte Hohenzollern! more neovirano klicati vsak nemški mož.“ To pač dosti jasno priča, za kaj se gre našim ljubim nasprotnikom v vsej tej borbi, — za nič drugega nego za to, da razdrejo Avstrijo!

Samega sebe zažgal v zaporu. V Celovcu so dné 25. marca zaprli 21 letnega agenta in pisarja J. Gradišarja radi tatvine in goljufige. Ko so ga zaprli, začulo se je skoro iz njegovega zopora divje vpitje. Odpri so vrata in našli Gradišarja — v ognju. Zažgal si je obleko z žveplenko, katere policaji niso opazili. V bolnici je Gradišar izjavil, da se je nalašč zažgal, da se ogne preiskavi. Nekaj trenutkov po tej izjavi je Gradišar vsled dobljenih poškodb umrl.

Duhovske zadeve. Razpisana je do dné 1. maja župnija sv. Boštijan. — Dné 24. aprila bo

knezo-škofijska vizitacija v Tifenu in ne v Nemškem Plajbergu.

Osebné novice. Nadučitelj g. J. Krebitz v Št. Štefanu ob Zili je imenovan za nadučitelja v Št. Jakobu v Rožu. — Zdravnik g. dr. Vinko Hudelist, ki je bil dné 21. marca promoviran za doktorja, vstopil je kot pomožni zdravnik v celovško bolnišnico.

Drobiž. Starčki („12 apostolov“), katerim je mil. g. knezoškof na veliki četrtek v stolnici umival noge, štejejo vkup 959 let, in sicer ima najstarejši 86, najmlajši 71 let. — Koroški „Lehrerbund“ je dné 1. aprila zboroval v Beljaku. — Pri zv. Hemi se je dné 25. marca ustrelil tamošnji c. kr. sodnijski pristav Adolf Martin. Uzrok je neznan. — V Beljaku je dné 24. marca zjutraj skočil nek neznan mož v Dravo in utonil. Dan prej so pri Peravi potegnili iz Drave truplo neznanega moža, starega okrog 60 let. — Dné 6. aprila bo kmetijsko predavanje pri Nedvedu na Spodnjih Krčanjah. Predaval bode g. Šumi. — V Hüttenbergu je drvar J. Vilče z železnim drogrom umoril delavko Lizo Alijančič iz Kovora na Kranjskem. Morilca so zaprli. Storil je to, ker mu je Alijančič bila dolžna štiri krone.

Po slovenskih deželah.

„Glasnik najsvetejših Src“, nov nabožen list, je začel s tekočim letom izhajati in sicer 20. dné vsakega meseca. Prikupljivi listič urejuje in izdaja č. g. Jakob Palir, kapelan v Selnici ob Dravi na Štajerskem. Ravnokar je izšel tretji zvezek s prav mično ter spodbudno vsebino. Glasnik ima prelep namen: proslavljati najsvetejši Srce Jezusovo in Marijino ter spodbujati vernike k vedno iskrenejemu ter zaupnejemu češčenju teh dveh najsvetejših src. Gospodu uredniku želimo obilnega blagoslova in prav mnogo naročnikov; zato pa list našemu vernemu narodu toplo priporočamo. Naročnina mu je za celo leto samo 80 vinarjev. Kdor naroči deset zvezkov skupno na jeden in isti naslov, dobi jeden zvezek za nagrado. Naročnino štajerskih, koroških, primorskih in istrskih naročnikov prejema g. urednik Jakob Palir v Selnici ob Dravi na Štajerskem, kranjski naročniki naj pa blagovole naročati list pri č. g. Ivanu Krst. Trpinu, beneficijatu v Šmartnem pri Litiji, ki je s tretjim zvezkom prevzel upravništvo za Kranjsko. Preč. duhovščina naj blagovoli „Glasnik“ priporočati svojim vernikom ter z njim razširjati češčenje presvetih Src, katero nam tako goreče ter iskreno priporočajo sam sv. Oče Leon XIII. in naši dušni nadpastirji, želeč, da postane dvajseti vek res vek presv. Srca Jezusovega.

Bohinjska železnica. Železniški minister je izjavil, da bode vlada bohinjski predor in druge predore zgradila v lastni oskrbi, da jih torej ne bode oddala drugim podjetnikom, ker so ti stavili previsoke cene. Kako pa je pri karavanskem predoru?

Po tržaških nemirih. Zaradi pustošenja plinovitih svetilk ob priliki tržaških izgredov sta bila obsojena dva delavca, eden na dva in pol leta, drugi na 11 mesecev ječe. Za žrtve tržaških nemirov dné 14. in 15. februarja je mestna občina tržaška dovolila 10.000 kron. Zasebne zbirke znašajo 2443 kron.

Slovensko planinsko društvo je imelo v Ljubljani v nedeljo svoj občni zbor. Vseh članov ima 1436 in osem podružnic. Zadnje leto so bile otvorene tri nove društvene kočice, namreč na Begunjski, na Krnu in Zahomska kočica. Društvo nastopa desetletnico svojega obstanka, in to desetletnico bode slavilo z velikim dejanjem, z otvoritvijo planinskega hotela v romantičnih Vratih. V minulem društvenem letu je bilo 27.054 kron dohodkov, in 24.113 kron stroškov. Društvo sezida v kratkem tudi kočico na Golici.

Redka poroka. „Domovina“ piše: Te dni so nekateri listi poročali pod tem naslovom, da se je pri Sv. Urbanu pri Ptujju poročil 80letni udovec. Še bolj redka poroka je bila pred nekaterimi meseci v Poljanah nad Škofjo Loko, ko se je poročil 80letni prevžitkar, trikratni udovec Anton G., ter je vzel v zakon 20letno dekle. Mož se je v zadnjih svojih 15 letih trikrat oženil. Pred kratkim mu je njegova mlada žena povila edino dete, hčerko, a pozneje mu je še celo hišo zažgala, in sedaj stanuje v Begunjah na Gorenjskem (v kaznilnici).

Drobne novice. Odstopil je mariborski župan Nagy. — Vsled priporočila naših poslancev je nakazala vlada državno pomoč za siromašneje prebivalstvo Istre v znesku 160.000 kron. — Minister za trgovino je naročil kranjski vladi, naj potom podrejenih uradov opozori prodajalce mleka in odjemalce, da se v javnem prometu smejo posluževati le litrov. — V Ameriko se je odpeljalo dné 18. marca iz ljubljanskega kolodvora 219 oseb. Le enega fanta si je pridržala policija, ker ima še nekaj posla pri vojaki. Fant je imel denar zašit v suknji in pod pazduho. — V postojnski jami so vpeljali električno razsvetljavo.

Križem sveta.

Češka „Matica školska“, ki na Češkem izvršuje isto delo, kakor na Slovenskem „Družba sv. Cirila in Metoda“, je imela dne 23. sušca v Pragi svoj občni zbor. Društvo vzdržuje 5 srednjih šol, 51 ljudskih šol, 44 otroških varovališč in otroških vrtcev, dalje daje vladi doneske za 3 gimnazije in 1 realko, in podpira še 35 otroških vrtcev ter ljudskih in obrtnih šol. Pet srednjih in 23 ljudskih šol, katere je ustanovila „Matica“, je prevzela država v svojo upravo. Za vzdrževanje šol je izdala „Matica“ lani 551.198 kron. Posnemanja vredno!

Avstrijske srednje šole. Ves proračun za srednje šole znaša letos 21.660.434 kron ter se je od lani pomnožil za 901.717 kron. Gimnazije stanejo državo 14.615.624 kron, realke pa 6.887.070; drugo gre za knjižnice, podpore in drugo. Srednjih šol je v Avstriji 322, in sicer 215 gimnazij ter 107 realk. Nemci imajo 178 srednjih šol, Čehi 81, Poljaki 35, druge so italijanske, rusinske in dvojezične. Slovenci nimamo nobene slovenske srednje šole. Število učencev na srednjih šolah znaša letos 109.800.

Velika Nemčija proti Slovincem. V Monakovem na Bavarskem se snuje „Centralstelle für die deutschen Auslandsschulen“. Za Celje je iz Nemčije v zadnjih letih prišlo 16.000 mark. V pripravljani odbor zgoraj omenjenega društva so v Monakovem izvoljeni tudi višji častniki.

Umorjeni misijonarji. Kakor vsako leto poroča tudi zdaj francoski list „Les Missions Catholiques“ o številu umorjenih misijonarjev l. 1900. v raznih delih sveta. To je, žal, veliko! Znaša 171, med temi 9 škofov in 162 drugih duhovnikov! Štirje škofje so bili Francozi, trije Italijani, dva iz drugih dežel. Jeden teh je bil živ sežgan! Tri italijanske škofo so Kinezi razsekali. Jeden duhovnik je bil živ zakopan, dva sta zgorela v cerkvi z vso trumo vernikov, ki je bila pri sv. maši; drugi so bili na razne načine umorjeni. Kaj pač ne trpijo ubogi oznanovalci sv. vere po misijonih!? In vendar se jih poda vsako leto mnogo križem svetá, da sejejo po Kristusovem naročilu seme božje besede.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 27. marca 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	11	20	14	—	— bik
rž	9	65	12	—	— pitana vola
ječmen . . .	9	41	11	76	54 vprežnih volov
oves	5	70	7	12	— juncev
tursica . . .	7	36	9	20	22 krav
pšeno	14	—	17	50	— telica
fižol	11	—	13	75	7 pitanih svinj
krompir . . .	2	—	3	24	— prasce
grah	13	40	16	75	
ajda	7	20	9	—	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 220 K do 290 K, krave po 180 K do 190 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K 40 v do 7 K 20 v, kislo seno po 4 K — v do 6 K 20 v, slama po 3 K 60 v do 4 K 80 v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 26. marca. Prignali so: 2 bika, 222 volov, 47 krav, 6 telic. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 52 do 58 kron za meterski cent žive vage. 32 ovc, 3 zaklane svinje, 1 koza. Promet je bil slab.

Grebinj dné 17. marca. Prignalo se je: 1 bik, 629 pitanih in vprežnih volov. Cena 52 do 56 kron za met. cent žive vage. 122 krav, 26 telic, 4 teleta 160 ovc, 4 koze. Promet je bil srednje dober. Kupci iz Tirolskega in Celovca. Prihodnji sejem dné 12. maja.

Šmohor dné 17. marca. Prignalo se je: 4 konji in 176 krav. Kupčija slaba.

Svinec dné 18. marca. Prignalo se je: 40 pitanih volov, 86 vprežnih volov, 34 juncev, 28 krav, 25 telic. Obisk slab.

Spodnji Dravograd dné 20. marca. Prignalo se je: 2 konja, 6 bikov, 90 pitanih volov, 525 vprežnih volov, 121 juncev, 195 krav, 65 telic, 21 ovc. Promet je bil živahen. Prihodnji sejem dné 9. maja.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Ūrni ima svoj letni občni zbor na belo nedeljo dné 6. aprila 1902, ob 1. uri popoldne, v gostilni pri Matevžu po sledečem dnevnem vspredu: 1. Poročilo o letnem računu. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev odbora. 4. Razni nasveti. — Ako bi se ne sešlo o določenem času potrebno število zadržnikov, se vrši drugo zborovanje ob 2. uri popoldne istega dne pri vsakem številu navzočih udov. K obilni udeležbi vabi vse ude najuljudneje **odbor.**

Hranilnica in posojilnica v Velikovecu ima svoj letni občni zbor dné 9. aprila 1902 ob 1. uri popoldne, v veliki dvorani gostilne pri Aufmuthu („Narodni dom“). Na dnevnem redu je: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1901. 2. Potrditev računa za leto 1901. 3. Sklep o čistem dobičku. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti. Ako bi o določenem času se ne sešlo potrebno število članov, se vrši zborovanje ob 2. uri pri vsakem številu navzočih udov. **odbor.**

Loterijske številke od 29. marca 1902.

Gradec 39 75 69 66 8
Dunaj 19 63 56 76 51

NAZNANILA.

Nove litanije

presv. Srca Jezusovega

s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu se dobivajo v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu. 25 komadov stane 45 kr. (poština 5 kr.); 50 komadov 80 kr. (poština 10 kr.); 100 komadov 1 gld. 40 kr. (pošt. 15 kr.)

Mlin na prodaj.

Okrogelnikov mlin z malim posestvom in z žago se takoj prodá. Vode je zmiraj dovolj. Pri cesti, 20 minut od postaje Guštanj (Gutenstein). Več pové posojilnica v Prevaljah.

Oznanilo.

Tri polovnjake pristnega, jako dobrega vina iz leta 1901 imam na prodaj. Cena: liter 36 vinarjev na mestu. Janez Koritnik, posestnik vinograda, Stara vas, hišna številka 19, pošta Videm na Štajerskem.

Dober postranski zaslužek

se ponuja gospodom in gospem iz bolj-
ših krogov v mestu in po deželi. — Ponudbe pod na-
slovom: „C. C. 150, Trst I.“

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se
izkazuje vsak dan bolj uporaba

**Kathreiner-
Kneippove sladne
kave.**

Nobena skrbna gospodinja naj se
ne pomišlja dalje uvesti to tečno
in zdravo pijačo.

Ni čistejše primese in boljšega na-
domestila za zrna kavo, kjer je ta
zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
se dobiva pristna samo v izvornih
zavojskih in varstveno znamko
»župnik Kneipp«. Odprto odtehtana
ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.